

Komunikim me mediat

Pesë vajza të moshës 14 vjeçe kanë lindur vitin e kaluar ne Shkup

Pesë vajza të moshës 14 vjeçare kanë lindur në vitin 2013 në klinikat gjinekologjike dhe në spitale. Fëmijët të cilët kanë lindur fëmijë jetojnë në komunat]: në Karposh, Gazi Babë, Çair, Shuto Orizare dhe një vajzë është nga Shën Nikolla dhe ka ardhur në Shkup për të lindur. Të gjitha vajzat janë të lindura në vitin 1999 do të thotë kur kanë marrë pasardhësit e tyre të parë në vitin 2013, kishin vetëm 14 vjet disa jo edhe aq. Tani një vit pas lindjes të nënave të reja nuk kemi informacion a janë ato të vetme apo edhe babai kujdeset për fëmijën që erdhi në jetë. Nuk dihet edhe nëse nënat pas mungesës kanë vazhduar „qëndrimin,, në shkollë apo duhen të punojnë me shkollat fillore të kryera për ti ushqyer fëmijët e tyre.

Barrë e madhe në trup.

Gjinekologët paralajmërojnë – rrezik të madh kurë fëmija lind fëmijë. D-r Menduh Jegeni, drejtor i Spitalit për Gjinekologji në Çair, ku njëra nga vajzat ka lindur aty, paralajmëron se cili është rreziku dhe për shëndetin gjinekologjik.

Kur vajzat ka vetë 14 vjet, ajo është ajo është ende fëmijë e cila ritet dhe zhvillohet për shkak se hup disa procese fiziologjike dhe hormonet punojnë.

Kurë në këtë moshë do të vij]ë deri tek shtatzënia, e cila sigurisht që nuk është sëmundje, ajo sigurisht që është një barrë e madhe në trup, në këto raste fëmija. Tek ato të cilat kur ngelin shtatzëna edhe pse janë të në atë moshë, janë duke marrë shumë funksione fiziologjike tipike

për gratë. Duke pasur parasysh papjekurinë e këtyre vajzave, rrezikojnë shëndetin e tyre dhe më pas edhe shëndetin e fëmijës i cili do të lind – shpjegon dr- Jegeni.

Ai tregon për ndërlikimet që mundë të ndodhin, zakonisht ndodhë presion i lartë i gjakut, me të gjitha format dhe ndërlikimet që mundë të rrezikojnë jetën e nënës dhe fetusit. Lindjet te të gjitha grat për të parën herë, që nuk kanë 20 vjet përfundojnë me Cezarian. Kjo është për sigurinë e tyre edhe pse kjo ndërhyrje bartë rrezik të madh. Pra kjo kategori e nënave më të reja se 18 vjet, sidomos ato vajza deri në moshën 15 vjet, përfshihen në grup të shtatzënisë me rrezik të lartë. Për ato të miturat duhen të kujdesen dhe të mbrohen nga shtatzënia e padëshiruar- dr- Jegeni.

Rrezik i madh për shëndetin e nënës dhe fëmijës .

Mjekët nga Qendra e shëndetit publik Shkup që i edukojnë të rinjtë për mbrojtjen nga shtatzënia e padëshiruar nga sëmundjet seksualisht të transmetuara theksojnë; saj përket shtatzënisë dhe lindjes në periudha të fëmijërisë të dhënat flasin për 5 lindje të regjistruara në mesin e vajzave të moshës 10-14 vjet, në vitin 2013, me përjashtim të rrezikut të lartë të nënave dhe fëmijëve të porsalindur, gjithashtu ekzistojnë edhe një aspekt i rëndësishëm ajo është cilësia e jetës marrëdhëniet nënë-fëmijë. Nga ana tjetër, objektet shëndetësore në vend me disponueshmëri dhe cilësi të shërbimeve që i sigurojnë, garantojnë rezultate kryesisht të sigurta për shëndetin e nënës së porsalindur, por dilemat mbeten se si nënat e reja do të jenë në gjendje ta realizojnë ëndrrën bashkohore të edukohen, të bëhen ekonomikisht e pavarur, të planifikojë në mënyrë të pavarur dhe të vendosë për jetën e saj-paralajmëron prim.Dr. Vesna Spirova, udhëheqëse e repartit për mjekësi sociale në Qendrën për shëndet publik Shkup.

Fati i keq

Vetëm gjysma e parë e këtij viti ka pasur 627 ligjërata në shkolla fillore dhe të mesme në Shkup, ku ishin të përfshirë 7615 nxënës. Për fat të keq, jo të gjithë i përmbahen këshillave që i dëgjojnë nga mjekët. Rreziku i dytë përmes sëmundjeve seksuale të transmetuara, sigurisht shtatzënia e hershme veçanërisht shtatzënia e padëshiruar në periudhë të adoleshencës. Tek ne ka zona ku mjedisi social dhe kulturor i tillë ku pritet prej të rinjve të vijnë herët në martesë, aty shkalla e edukimit është e ulët, vajzat nuk e vazhdojnë shkollimin e tyre në nivel më të lartë. Pra në rrethana të tilla pritet që të martohen dhe të lindin fëmijë edhe pse ato janë të rijë. Ne duam në mënyrë të saktë ti ofrojmë informacione të sakta. Sepse shtatzënia e padëshiruar në adoleshencë është fat i keq për secilën vajzë në atë periudhë . D-r. Spirova.

Të dhënat se sa shumë vajza të moshës 14 vjeçare kanë lindur në vend nuk arritëm të sigurojmë nga Instituti Publik Shkup. Shumica e nënave të reja kanë qenë më të reja se 20 vjeç para 10 viteve më parë.

Sipas të dhënave nga Qendra nr. I fëmijëve të lindur të gjallë nga nënat në moshën 20 vjeçare në Shkup ishte më i vogël se në vitin 2013, ku ishin 247 raste të shtatzënisë te vajzat nën 20 vjeç. Ky nr ishte më i rritur para 10 viteve në vitinn 2014 ku ishin 349 vajza shtatzëna në vitin 2008, 292 raste , dhe në vitet e fundit prej vitit 2011 deri 2013 kishte nga 272,241 deri 247 shtatzëni më të reja nga 20 vjeç.

Lubica Ballaban